

OPPTAKSRAPPORT NOM-OPPTAKET 2008

HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

1. INNLEDNING.....	4
2. GJENNOMFØRING AV OPPTAK.....	4
3. HØGSKOLENS OPPTAKSKOMITÉ.....	4
3.1 ARBEIDSOPPGAVER	4
3.2 OPPTAKSKOMITEENS ARBEID I 2008.....	5
4. SØKERTALL.....	5
<i>Tabell 1 Utvalgte søkertall</i>	<i>7</i>
4.1 SØKNINGEN TIL HiST	8
5. TILBUDSTALL OG OPPTAK	9
5.1 FASTSETTING AV TILBUDSTALL FOR HOVEDOPPTAKET	9
<i>Tabell 2 Tilbudstall hovedopptak.</i>	<i>10</i>
5.2 HOVEDOPPTAKET	10
5.3 FASTSETTING AV TILBUDSTALL FOR NASJONALT SUPPLERINGSOPPTAK.....	10
<i>Tabell 3 Tilbudstall nasjonalt suppleringsopptak.</i>	<i>11</i>
5.4 POENGGRENSER	11
<i>Tabell 4 Poenggrenser 2006, 2007 og 2008.....</i>	<i>12</i>
<i>Tabell 5 Poenggrenser, utvalgte høyskoler og universitet.</i>	<i>13</i>
5.5 OPPMØTE	14
<i>Tabell 6 Opptakstall, frammøtte og reserverte studieplasser.</i>	<i>14</i>
6. REALKOMPETANSE	15
7. BEGRUNNELSER OG KLAGER	17
8. VEIEN VIDERE	17

1. Innledning

Nasjonal Opptaksmodell (NOM), og omfatter opptaket til studier i det nasjonale samordnede opptaket. I årets opptak var 31 grunnstudier ved HiST annonsert i Samordna Opptak (SO). Denne rapporten gir en beskrivelse av hvordan NOM-opptaket er organisert, både gjennom et opptakskontor og en opptakskomite. Videre trekkes det fram sentrale tall og utviklingstrekk i søkertall, opptakstall, poenggrenser og møtt tall, og det foretas sammenligninger både i forhold til tidligere år og til andre institusjoner der det er relevant.

2. Gjennomføring av opptak

HiST har et sentralt opptakskontor for opptak etter NOM, som hører inn under Seksjon for studier, FoU og samfunnskontakt. I perioden september til mai er det i praksis ikke noe aktivt opptakskontor, og henvendelser vedrørende opptak blir hovedsakelig ivaretatt av opptaksleder. I perioden mai til september etablerer HiST opptakskontor med HiST-studenter som tilsettes som opptaksmedarbeidere/sommerhjelpere.

Høgskolens opptakskontor behandlet i 2008 5110 personsøknader (5132 i 2007) til 28378 ulike søknadsalternativer i løpet av ca. to måneder. De fleste befinner seg i kategorien ordinære søkere, som er bare én av mange søkerkategorier. I tillegg til dette hadde HiST til behandling totalt 356 søkere med ønske om spesiell vurdering hvor SO er ordinær saksbehandler.

De viktigste søkerkategoriene i opptaket er:

- ordinære søkere
- søkere fra andre nordiske land
- realkompetansesøkere
- søkere som skal ha spesiell vurdering
- søkere fra land utenfor Norden
- søkere med Rudolf Steinerskole
- søkere med International Baccalaureate

3. Høgskolens opptakskomite

Høgskolestyret vedtok i sak 021/07 å videreføre ordningen med sentral opptakskomite for Nasjonal opptaksmodell. Funksjonsperioden er fire år. Opptakskomiteen har ordinært tre møter og evt. ett evaluerende møte. Ut over dette er det normalt kontakt mellom komiteens leder og opptaksleder/fungerende opptaksleder gjennom hele opptaksperioden.

Opptakskomiteen ledes av prorektor, og består i tillegg av én dekan, én programansvarlig, én studiekoordinator og to studenter. Opptaksleder er sekretær for komiteen.

3.1 Arbeidsoppgaver

Opptakskomiteen behandler og avgjør normalt saker knyttet til:

- Spesiell vurdering i henhold til opptaksforskriften (SV-søkere)
- Søknader om dispensasjon fra kravet til generell studiekompetanse
- Fastsetter antall tilbud om studieplass i hovedopptak og nasjonalt suppleringsopptak.
- Saker som er av en art som bør løftes til et høyere nivå.

Spesielt gjelder dette saker hvor det er ønskelig fra opptakskontoret at valgte organer tar stilling til prinsipielle avgjørelser.

3.2 Opptakskomiteens arbeid i 2008

Komiteen har i 2008 bestått av følgende:

Medlemmer:

Arnulf Omdal	Prorektor/Leder
Hilde Gade	Dekan AMMT
Gunn Fornes	Programansvarlig PET
Grete Lillemyr	Studiekoordinator TØH
Pia Helen Bjørvik	Student
Daniel Georg Weber	Student

Varamedlemmer:

Trond Michael Andersen	Rektor
Anne Tveit	Dekan ASP
Geir Maribu	Programansvarlig AITeL
Marit Skrødal	Studiekoordinator AMMT
Olav Reppen Breivik	Student

Opptakskomiteen gjennomførte tre møter i perioden 17.06.08 til 28.07.08 samt evalueringsmøte i oktober. Komiteen behandlet 65 søknader om spesiell vurdering, inklusive dispensasjonssøknader (55 saker i 2007), og to saker om fastsetting av tilbudstall.

Opptakskontoret utarbeidet saksframlegg til hver enkelt sak. Avdelingenes forslag til tilbudstall ble vurdert og drøftet, før komiteen fattet vedtak.

I stor grad følger opptakskomiteen de råd og anbefalinger som gis av opptakskontoret. I sjeldne tilfeller justeres forslag til vedtak, og opptakskomiteen ønsker derfor å stille spørsmål med om større deler av opptakskomiteens arbeide kan eller bør delegeres administrativt til opptakskontoret. Dette gjelder spesielt komitebehandlingen av SV-søkere. Svært spesielle saker vil likevel opptakskontoret legge frem for komitébehandling, da det ofte vil være riktig å ha en noe bredere prinsipiell behandling av enkeltsaker.

Slik opptakskomiteens mandat er, medfører saksbehandling av SV-søkere en stor arbeidsinnsats i komiteen som kan ses på som dobbeltarbeide da de samme vurderinger og analyser allerede er utført ved opptakskontoret. Den erfaring man administrativt har opparbeidet seg ved HiST med behandling av SV-søkere er av en slik kvalitet at det bør vurderes om det er riktig å delegere vedtaksmyndigheten i slike saker til opptakskontoret.

4. Søkertall

I 2008 opplevde HiST en liten tilbakegang i markedsandel av førsteprioritetssøkerne med -0,13 prosent, fra 4,98 prosent (endelig justert markedsandel i forhold til fjorårets rapport) i 2007 til 4,85 prosent av førsteprioritetssøkerne i 2008. Opptakskomiteen merker seg at 12,42 prosent av alle søkere nasjonalt har HiST som minst ett av sine ti søknadsalternativer. I 2007 hadde 12,38 prosent av alle søkerne HiST som minst ett av sine alternativer. Andelen som vurderer HiST som ett av flere reelle alternativ er altså økende samtidig som markedsandelen primærseekere synker. Opptakskomiteen anser det derfor som interessant å arbeide målrettet videre med tiltak for å styrke høgskolens markedsandel når det gjelder primærseekere.

I år hadde NTNU en ytterligere styrking av markedsandel på +0,48 prosent til totalt 10,90 prosent. DMMH styrket sin markedsandel med +0,11 prosent til 0,54 prosent mens HiNT reduserte sin markedsandel med -0,06 prosent til 1,36 prosent.

UiO, NTNU, HiO og UiB hadde høyere markedsandel enn HiST i år. UiO hadde i år størst nedgang i markedsandel nasjonalt med - 0,61 prosent. NTNU lå i motsatt ende av skalaen som årets vinner med en styrking av markedsandelen med +0,48 prosent og har for første gang passert grensen på 10000 primærseekere og er nest største institusjon målt i markedsadel. Tabell 1 på neste side viser antall primærseekere til studier ved HiST og til andre sammenlignbare høgskoler og universitet. Tallene er basert på 99 prosent av søkerregistreringen som er de offisielle seekertallene som benyttes i Samordna Opptak.

Tabell 1 Utvalgte søkertall

	HIST			HIB			HIO			UIA			UIS			HINT			UMB		
	2007	2008	Endring	2007	2008	Endring	2007	2008	Endring	2007	2008	Endring	2007	2008	Endring	2007	2008	Endring	2007	2008	Endring
Sykepleier	786	718	-8,65 %	524	526	0,38 %	813	726	-10,70 %	288	262	-9,03 %	454	382	-15,86 %	239	194	-18,83 %			
										125	128	2,40 %				63	71	12,70 %			
Vernepleier	148	131	-11,49 %	174	180	3,45 %				75	76	1,33 %				23	24	4,35 %			
Barnvernspedagog	371	299	-19,41 %				507	448	-11,64 %				281	185	-34,16 %						
Sosionom	312	272	-12,82 %				476	397	-16,60 %				218	202	-7,34 %						
Engoterapeut	95	84	-11,58 %	91	65	-28,57 %	151	124	-17,88 %												
Radiograf	115	124	7,83 %	107	83	-22,43 %	151	143	-5,30 %												
Biologienlør	88	101	14,77 %	80	70	-12,50 %	138	116	-15,94 %	44	51	15,91 %									
Fysioterapeut	516	526	1,94 %	515	554	7,57 %	817	812	-0,61 %												
Audiograf	56	44	-21,43 %																		
Informasjonsbeh.	37	31	-16,22 %																		
Drift av datasystemer	66	44	-33,33 %																		
IT-støttet bedr. utv.	74	80	8,11 %																		
Allmennlærer	312	286	-8,33 %	345	299	-13,33 %	478	486	1,67 %	190	168	-11,58 %	217	195	-10,14 %	77	70	-9,09 %			
										29	43	48,28 %									
Allmennlærer, real.	60	67	11,67 %										15	9	-40,00 %						
Allmennlærerutd døv	5	0	-100,00 %																		
Tegnspråk	80	81	1,25 %																		
Tegnspråk og tolking	44	39	-11,36 %	78	57	-26,92 %															
Ingeniør, bygg	214	235	9,81 %	151	159	5,30 %	253	268	5,93 %	74	57	-22,97 %	105	105	0,00 %						
Ingeniør, data	74	71	-4,05 %	79	97	22,78 %	98	111	13,27 %	27	34	25,93 %	62	85	37,10 %						
Ingeniør, elektro	140	125	-10,71 %				124	98	-20,97 %				48	44	-8,33 %						
Ingeniør, kjemi	26	19	-26,92 %	37	42	13,51 %	46	47	2,17 %				18	16	-11,11 %						
Ingeniør, maskin	89	125	40,45 %	69	98	42,03 %	105	84	-20,00 %	52	83	59,62 %	56	50	-10,71 %						
Ingeniør, materialt.	29	44	51,72 %																		
Ingeniør, logistikk	35	22	-37,14 %																		
Ingeniør, elektro 2	7	11	57,14 %																		
Ingeniør, maskin 2	13	7	-46,15 %							6	5	-16,67 %									
Ingeniør, kjemi Mo i Rana	2	3	50,00 %																		
Ingeniør, mask Mo i Rana	4	6	50,00 %																		
Teknisk Byggningsvern	-	43	Nytt																		
Matteknologi	40	51	27,50 %																21	33	57,14 %
Økonomi og adm.	749	842	12,42 %	385	389	1,04 %	790	769	-2,66 %	201	201	0,00 %	399	403	1,00 %	37	34	-8,11 %	86	102	18,60 %
										113	169	49,56 %									
										60	68	13,33 %									

4.1 Søkningen til HiST

For tallmateriale, vises det til Tabell 1.

Avdeling for helse- og sosialfag

Det var færre primærsøkere til nesten alle avdelingens utdanninger. Trenden innen helsefagene er nasjonal, og viser en klar nedadgående kurve. Dette innebærer store utfordringer i framtida med sannsynlig økt behov for denne kompetansen innenfor offentlig sektor. HiST har et sterkt ønske om å sikre at høgskolen er en stabil leverandør av høy kompetanse innen disse fagområdene.

Avdeling for Informatikk og e-læring

Nasjonalt er det en markert fremgang for studier innen informasjonsteknologi og kommunikasjon. Ved HiST er trenden motsatt, og høgskolen skiller seg klart negativt ut i forhold til andre institusjoner med tilsvarende fagtilbud. Innenfor dette fagområdet vil det være nødvendig å foreta analyser av søkermassen for å kunne forsøke å sannsynliggjøre hva denne markerte forskjellen skyldes.

Avdeling for lærer- og tolkeutdanning

Søkningen til lærerutdanningene ved HiST svinger fortsatt, men det er en tydelig trend i forhold til den tradisjonelle allmennlærerutdanningen. Kurven har pekt ned i de siste årene, og det vil være behov for å se på tiltak som kan styrke attraktiviteten for denne utdanningen. Også innen lærerutdanning er det antatt at det vil være betydelig økt behov for kompetanse i framtida, og høgskolen bør møte disse utfordringene så raskt som mulig.

Tilbudet i Allmennlærerutdanning for døve er for tredje år på rad enten trukket eller uten reelle tilbud. Opptakskomiteen mener derfor at det er riktig å spørre om dette studietilbudet skal opprettholdes i sin nåværende form eller om det skal nedlegges, endres eller evt. integreres i ordinær allmennlærerutdanning. Opptakskomiteen vil oppfordre høgskolen om å vurdere tiltak i forhold til dette.

Avdeling for mat- og medisinsk teknologi

Matteknologiutdanningen øker i 2008 søkertallet. Selv om søkertallene er relativt små, er den prosentvise økningen betydelig. Om dette medfører at den negative utviklingen studiet har hatt over flere år kan være snudd eller om det er mer tilfeldige årsaker, er vanskelig å si. De øvrige studiene ved AMMT er også styrket i forhold til tidligere år og viser en positiv utvikling.

Avdeling for sykepleie

Det er fortsatt mange primærsøkere til sykepleierutdanningen, men det er i 2008 i snitt en nasjonal nedgang i søkningen. Spørsmålet om dette er en skifting i nasjonale trender eller om det er en tilfeldig enkeltstående hendelse er vanskelig å si på grunnlag av kun årets søkertall. Sykepleie er også et fagområde som er antatt at vil komme under press i framtida med økt behov for utdannet fagpersonale. Evt. negative trender i søkervillighet bør høgskolen da forsøke å motvirke så raskt som mulig.

Avdeling for teknologi

Søkning til ingeniørutdanninger ved HiST har vist varierende trender hvor studier ett år øker kraftig, for neste år å svekkes. En mulig forklaring på dette kan være at studiene har en tydeligere avhengighet av konjunktursvingninger i samfunnet for øvrig. Flere av de teknologiske studiene viser en positiv tendens og byggingeniør er blant de mest populære studiene ved HiST. Studietilbud som kjemi, sliter mer med å fylle alle studieplasser.

For de desentrale studiene i Mo i Rana og de toårige høskolekandidatstudiene, fortsetter trenden med nedgang i søkertall. Opptakskomiteen mener at det derfor er riktig å ta opp til diskusjon disse studienes fremtid i studieporteføljen ved HiST. Så lenge studier avlyses og søkere ikke har anledning til å føre opp nye studietilbud etter dagens regelverk, vil enkelte søkere måtte utsette alle studieplaner til senere år. Slike uheldige situasjoner bør HiST være bidragsyter til å unngå, og hvis ett av virkemidlene er å ta mindre/lite populære studietilbud ut av høskolens portefølje, mener opptakskomiteen at dette bør vurderes. Opptakskomiteen vil oppfordre høskolen om å vurdere tiltak i forhold til dette.

Avdeling Trondheim økonomiske høskole

Det var igjen svært god søkning til grunnutdanningen i økonomi og administrasjon på TØH. Studiet er det mest populære tilbudet målt i antall primærsøkere og viser også i år en solid fremgang i forhold til tidligere år.

5. Tilbudstall og opptak

Som beskrevet i kapittel 3, er det den sentrale opptakskomiteen som fastsetter tilbudstallene, både for hovedopptak og nasjonalt suppleringsopptak. Opptakskontoret utarbeider et tentativt forslag som sendes avdelingene, som igjen kommer med sine forslag til opptakskomiteen. Avdelingenes forslag ble drøftet i opptakskomiteens, før denne fattet sitt vedtak. Avdelingenes forslag til tilbudstall ble tillagt stor vekt og opptakskomiteen sluttet seg i svært stor grad til avdelingenes ønsker. De vedtatte tilbudstallene registreres hos Samordna Opptak, som sender ut det antall tilbud høskolen ber om.

5.1 Fastsetting av tilbudstall for hovedopptaket

Vurdering og fastsetting av tilbudstall er det opparbeidet god erfaring på ved høskolen. Selv om det kjøres supplerings- og etterfyllingsopptak til medio september, er det ønskelig å fylle flest mulig studieplasser i hovedopptaket. Beregning av tilbudstall tar utgangspunkt i historiske oppmøtetall, ønsket antall oppmøtte og gjennomsnittlig oppmøtegrad. Overbooking er nødvendig for å ende opp med tilstrekkelig antall studenter, og for enkelte studier for å fylle aktivitetskravene i forhold til produksjon av ferdige kandidater. Av den grunn er tilbudstallene for de enkelte utdanningene normalt til dels vesentlig høyere enn antall disponible studieplasser.

Fra opptakskontorets side er det en relativt mekanisk/matematisk tilnærming til forslag til tilbudstall. Avdelingene legger også andre forhold til grunn for sine forslag til tilbudstall. Et særlig viktig forhold i denne sammenhengen er det enkelte studiums følsomhet for studenttallet og aktivitetskrav. For utdanninger som har praksis som en viktig del av utdanningen, er det et avgjørende moment å sikre at man er i stand til å skaffe praksisplass til alle. Er studenttallet for høyt, kan dette medføre ekstra problemer i forhold til å stille tilstrekkelig antall praksisplasser til rådighet. I tillegg vil forventninger til oppmøtegrad og utenforliggende faktorer som kan tenkes å påvirke søkerens interesse for studiet, også legge føringer for de endelige tilbudstallene.

Opptakskomiteen vedtok i år de ønskede antall tilbud for hvert enkelt studium. Tidligere år har enkelte studier blitt vedtatt som åpne, men dette ble ikke gjennomført i år. Studier hvor tilbudstallet oversteg antallet primærsøkere er i Tabell 2 merket med ¹⁾

Tabell 2 Tilbudstall hovedopptak.

Studium	Tilbudstall	Studium	Tilbudstall
Ingeniør, Bygg	120	Barnevernspedagog	115
Ingeniør, Elektro	188 ¹⁾	Sosionom	105
Ingeniør, Kjemi	35 ¹⁾	Audiograf	72 ¹⁾
Ingeniør, Maskin	102	Ergoterapeut	115 ¹⁾
Ingeniør, Materialteknikk	43	Fysioterapeut	101
Ingeniør, Logistikk	40 ¹⁾	IT-støttet bedriftsutvikling	80
Ingeniør, Elektro (2-årig)	Trukket	Ingeniør, Data	133 ¹⁾
Ingeniør, Maskin (2-årig)	Trukket	Informasjonsbehandling	31
Ingeniør, Kjemi (Mo i Rana)	1 ²⁾	Drift av datasystemer	65 ¹⁾
Ingeniør, Maskin (Mo i Rana)	7 ²⁾	Allmennlærer	234
Teknisk bygningsvern	23 ²⁾	Allmennlærer med realfag	101 ¹⁾
Matteknologi	90 ¹⁾	Allmennlærer for døve	Trukket
Radiograf	95	Tegnspråk	25
Bioingeniør	82	Tegnspråk og tolking	31
Sykepleier	265	Økonomi og administrasjon	430
Vernepleier	114		

¹⁾ Tilbudstallet oversteg antallet primærøkere. Studiet var da i prinsippet åpent.

²⁾ Alle kvalifiserte søkere ble tilbudt plass.

5.2 Hovedopptaket

Hovedopptaket ble kjørt 16. juli og offentliggjort 20. juli. På nett var tilbudsinformasjonen tilgjengelig for søkerne fra 18. juli. Samordna Opptak sender ut de offisielle svarbrevene, mens opptakskontoret sender ut egne velkomstpakker med informasjon fra HiST, Studentparlamentet, avdelingene, Studentsamskipnaden i Trondheim og Fadderuka Quak!

Umiddelbart etter at hovedopptaket var offentlig 20. juli, ble flere studier lagt ut på restetorget til SO for å fylle opp ledige studieplasser. Andre studier har vært lagt ut i kortere perioder i ettertid for å fylle opp de siste studieplassene. Dette gjaldt:

Ingeniør Kjemi
 Ingeniør Maskin, Mo i Rana
 Ingeniør Data
 Ingeniør Elektro
 Ingeniør Logistikk
 Allmennlærer, realfag
 Informasjonsbehandling
 Drift av datasystemer
 Audiograf
 Matteknologi

Flere av studiene ble helt eller delvis fylt med det antallet studenter avdelingene ønsket på bakgrunn av bruk av restetorg. Til sammen 96 søkere ble reelt kompetansevurdert ved HiST som en direkte følge av restetorgbehandling. 94 av disse ble tilbudt studieplass.

5.3 Fastsetting av tilbudstall for nasjonalt suppleringsopptak

Ved fastsetting av suppleringsstall er det andre parametre som legges til grunn enn for hovedopptaket. Disse parametrene er antall ja-svar etter hovedopptaket, ønsket antall frammøtte, gjennomsnitt av prosentvis frammøtte etter antall ja-svar i de siste års hovedopptak, og prosentvis antall ja-svar i suppleringsopptaket for de siste år. Opptakskontoret utarbeider tre ulike forslag; et forsiktig, et middels og et offensivt.

Tabell 3 Tilbudstall nasjonalt suppleringsopptak.

Studium	Tilbudstall	Studium	Tilbudstall
Høgskoleing. Bygg	0	Barnevernspedagog	12
Høgskoleing. Elektro	0	Sosionom	0
Høgskoleing. Kjemi	0	Ergoterapeut	5
Høgskoleing. Maskin	0	Fysioterapeut	0
Høgskoleing. Materialteknikk	0	Audiograf	4
Høgskoleing. Logistikk	0	Høgskoleing. Data	Restetorg
Ingeniør Elektro (2-årig)	Trukket	Informasjonsbehandling	0
Ingeniør Maskin (2-årig)	Trukket	Drift og vedlikehold	Restetorg
Høgskoleing. Kjemi, MiR	Restetorg	IT-støttet bedriftsutvikling	0
Høgskoleing. Maskin, MiR	Restetorg	Allmennlærer	-15
Teknisk bygningsvern	0	Allmennlærer m/realfag	Restetorg
Matteknologi	31	Allmennlærer for døve	Trukket
Radiograf	0	Tegnspråk	3
Bioingeniør	0	Tegnspråk og tolking	0
Sykepleier	25	Økonomi og administrasjon	-30
Vernepleier	5		

(Negative tall innebærer at studiene fikk for mange ja-svar etter hovedopptak og at opptakskomiteen ønsket en reduksjon i det samlede antallet tilbud.)

5.4 Poenggrenser

Det er poenggrensene i det nasjonale suppleringsopptaket som brukes som de offisielle poenggrensene fra år til år. På bakgrunn av søkertallene, ble det som forventet en nedgang i poenggrensene for flere av studiene. Vi har likevel fortsatt høye poenggrenser når man sammenligner med like studier ved andre høyskoler. Tabell 4 viser poenggrensene for 2008, 2007 og 2006.

Tabell 4 Poenggrenser 2006, 2007 og 2008.

Studium	Ordinær kvote			Primærvtm.kvote			Forkurskvote		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Ingeniør, Bygg	54,8	54,5	57,1	48,3	50,5	51,5	alle	alle	34,0
Ingeniør, Elektro	åpent	alle	alle	åpent	alle	alle	åpent	alle	alle
Ingeniør, Kjemi	åpent	alle	alle	åpent	alle	alle	åpent	alle	alle
Ingeniør, Maskin	44,5	51,5	50,8	39,8	48,0	46,3	alle	alle	alle
Ingeniør, Materialteknikk	åpent	44,9	49,9	åpent	45,2	47,8	åpent	alle	alle
Ingeniør, Logistikk	38,8	alle	alle	36,5	alle	alle	alle	alle	alle
Ingeniør, Elektro (2-årig)	alle	trukket	trukket						
Ingeniør, Maskin (2-årig)	alle	alle	trukket						
Ingeniør, Kjemi (Mo i Rana)	åpent	trukket	alle	åpent	trukket	alle	åpent	trukket	alle
Ingeniør, Maskin (Mo i Rana)	åpent	trukket	alle	åpent	trukket	alle	åpent	trukket	alle
Teknisk bygningsvern	-	-	alle	-	-	alle			
Matteknologi	åpent	alle	alle	åpent	alle	alle	alle ¹⁾	alle ¹⁾	alle ¹⁾
Radiograf	49,5	46,7	44,5	45,9	41,8	42,6			
Bioingeniør	42,8	42,0	47,7	46,5	41,8	50,0			
Sykepleier	50,5	49,6	48,5	45,2	45,7	46,6			
Vernepleier	44,9	44,6	43,1	38,9	39,6	37,7			
Barnevernspedagog	49,1	49,8	47,4	43,7	45,2	43,0			
Sosionom	50,5	50,7	51,5	44,1	45,4	43,0			
Audiograf	46,0	42,5	alle	38,3	37,0	alle			
Ergoterapeut	47,5	46,2	43,3	43,6	43,1	42,4			
Fysioterapeut	61,1	60,1	60,3	54,5	54,8	55,3			
IT-støttet bedriftsutvikling	44,5	42,0	41,2	38,2	38,3	37,8			
Ingeniør, data	åpent	alle	alle	åpent	alle	alle	åpent	alle	alle
Informasjonsbehandling	alle	41,7	alle	alle	alle	alle			
Drift av datasystemer	alle	alle	alle	alle	alle	alle			
Allmennlærer	49,9	46,8	42,2	47,0	45,4	44,0			
Allmennlærer med realfag	44,0	alle	alle	43,8	alle	alle			
Allmennlærer for døve	trukket	alle ²⁾	trukket	trukket	alle ²⁾	trukket			
Tegnspråk	53,6	50,5	53,2	42,4	45,8	45,0			
Tegnspråk og tolking	50,7	47,8	46,5	43,8	37,4	38,8			
Økonomi og administrasjon	50,0	51,3	51,8	47,8	49,4	50,1			

1) Gjelder opptak med grunnlag Tilpasningskurs.

2) Ingen tilbud ble gitt da alle søkere fikk tilbud på høyere prioriteter.

Tabell 5 på neste side viser poenggrensene for 2008 ved andre institusjoner med tilsvarende eller like studietilbud, i tillegg til HiST.

	HIST		HIB		HIO		UIA		UIS		HINT		UMB	
	Ordinær	Privtm	Ordinær	Privtm	Ordinær	Privtm	Ordinær	Privtm	Ordinær	Privtm	Ordinær	Privtm	Ordinær	Privtm
Sykepleier	48,5	46,6	49,1	45,3	39,4	36,6	43,0	44,0	41,9	39,8	42,3	39,5		
					41,4	alle	34,8	33,3			alle	alle		
Vernepleier	43,1	37,7	46,2	39,6			41,5	34,6			alle	alle		
Barnevernspedagog	47,4	43,0			49,6	45,9			39,6	39,4				
					40,8									
Sosionom	51,5	43,0	53,9	47,5	49,9	43,8	45,0	42,3	44,5	42,0				
Ergoterapeut	43,3	42,4	45,8	44,2	41,2	40,0								
Radiograf	44,5	42,6	44,1	40,9	45,1	42,7								
Bioingeniør	47,8	50,0	49,7	51,5	43,4	44,0	alle	alle						
Fysioterapeut	60,3	55,3	58,9	54,4	59,5	53,9								
Audiograf	alle	alle												
Informasjonsbeh.	alle	alle												
Drift av datasystemer	alle	alle												
IT-støttet bedr.utv.	41,2	37,8												
Allmennlærer	42,2	44,0	alle	alle	alle	alle	alle	alle	alle	alle	alle	alle		
Allmennlærer, realfag	alle	alle							alle	alle				
Allmennlærer, døde	trukket	trukket												
Tegnspråk	53,2	45,0												
Tegnspråk og tolking	46,5	38,8	45,6	39,6										
Ingeniør, bygg	57,1	51,1	49,9	48,5	51,1	47,6	alle	alle	45,1	44,3				
Ingeniør, data	alle	alle	o.i.	o.i.	alle	alle	alle	alle	alle	alle				
Ingeniør, elektro	alle	alle	o.i.	o.i.	alle	alle	alle	alle	alle	alle				
Ingeniør, kjemi	alle	alle	o.i.	o.i.	o.i.	o.i.			alle	alle				
Ingeniør, maskin	50,8	46,3	49,1	43,9	50,6	45,8	o.i.	o.i.	46,0	42,0				
Ingeniør, materialt.	49,9	47,8												
Ingeniør, logistikk	alle	alle												
Ingeniør, elektro 2	trukket	trukket					o.i.	o.i.						
Ingeniør, maskin 2	trukket	trukket					alle	alle						
Ing. kjemi Mo i Rana	alle	alle												
Ing, maskin Mo i Rana	alle	alle												
Teknisk bygningsvern	alle	-												
Matteknologi	alle	alle											alle	
Økonomi og adm.	51,8	50,1	53,5	51,7	51,5	48,5	49,5	51,1	46,3	46,0	alle	alle	44,5	47,5
							45,1	46,3						
							40,3	40,6						

5.5 Oppmøte

Det blir normalt registrert oppmøte for de nye studentene i løpet av skoleårets første to uker. Oppmøtetallene er avgjørende for om det skal suppleres ytterligere videre ut i semesteret. Endelige tall for oppmøte blir rapportert inn til SO medio oktober. Forholdet mellom antall studieplasser, tilbudstall, ja-svar og antall/andel frammøtte i år, har stor innvirkning på neste års beregning av tilbudstall.

Tabell 6 viser det vedtatte opptakstallet, antall frammøtte og hvor mange som er registrert med reservert studieplass til neste år. Oppmøtetall i denne fremstillingen kan avvike noe fra de tall avdelingene sitter med i forhold til klasselister og lignende. Dette på grunn av at oppmøtetallene gjennom SO kun forholder seg til de søkere som er ordinære søkere et gitt år. Studenter som ikke er flyttet opp i årskurs og dermed i realiteten skifter klasse eller av andre grunner ikke har søkt på ordinært vis, vil ikke bli dekket av denne fremstillingen.

Tabell 6 Opptakstall, frammøtte og reserverte studieplasser.

Studium	Opptakstall	Antall møtt	Reservert
Ingeniør, Bygg	80	104	1
Ingeniør, Elektro	120	143	8
Ingeniør, Kjemi	25	23	1
Ingeniør, Maskin	70	86	5
Ingeniør, Materialteknikk	15	39	2
Ingeniør, Logistikk	25	26	2
Ingeniør, Elektro (2-årig)	15	Trukket	-
Ingeniør, Maskin (2-årig)	15	Trukket	-
Ingeniør, Kjemi (Mo i Rana)	10	-	-
Ingeniør, Maskin (Mo i Rana)	10	-	-
Teknisk bygningsvern	25	24	0
Matteknologi	50	40	0
Radiograf	40	55	0
Bioingeniør	55	62	2
Sykepleier	212	213	4
Vernepleier	72	84	1
Barnevernspedagog	75	86	2
Sosionom	70	85	0
Audiograf	37	33	0
Ergoterapeut	60	72	1
Fysioterapeut	60	67	0
IT-støttet bedriftsutvikling	15	47	2
Ingeniør, data	94	74	4
Informasjonsbehandling	10	26	0
Drift av datasystemer	20	38	1
Allmennlærer	140	170	4
Allmennlærer med realfag	70	59	0
Allmennlærer for døve	10	Trukket	-
Tegnspråk	15	13	0
Tegnspråk og tolking	20	23	1
Økonomi og administrasjon	245	309	15

6. Realkompetanse

Realkompetanse kan tilkjennes søkere som med en kombinasjon av utdanning, kurs, praksis og andre relevante forhold kan dokumentere likeverdig kompetanse som søkere med generell studiekompetanse.

Vurdering av realkompetanse foretas ved den enkelte institusjon, etter et felles lovverk for alle institusjoner under Lov om universiteter og høyskoler. De fleste institusjoner har i tillegg vedtatt utfyllende regler. De lokale reglene for Høgskolen i Sør-Trøndelag ble sist omfattende revidert i 2004.

I 2008 ble det registrert inn 284 søkere med realkompetanse som grunnlag (231 i 2007). Av disse sendte 88 inn omslagsark, og regnes da som reelle søkere til studier i 2008.

Av de 88 reelle realkompetansesøkere i 2008, ble 29 vurdert som kvalifisert for ett eller flere av de studier de hadde søkt. Av disse 29 ble 18 tilbudt studieplass etter individuell nivåvurdering.

Det var i 2008 en overvekt av realkompetansesøknader til helse- og sosialfagene. I tillegg er det en økende andel realkompetansesøkere til ingeniørutdanningene. Studiet teknisk bygningsvern og restaureringsarbeider hadde i 2008 også en betydelig andel realkompetansesøkere.

Tabell 7 viser alle de ulike søknadsalternativene realkompetansesøkere hadde i sine søknader de tre siste årene. Mange søkere har flere søknadsalternativer i sin søknad, og derfor vil eksempelvis en person med tre søknadsalternativer framstå som tre realkompetansesøknader på ulike studium i denne tabellen. Totaltallene avviker da også fra de reelle tilbud som ble gitt, da en søker kun gis tilbud på ett studium. Likevel er det riktig å presentere disse tallene da mange vurderinger, som for eksempel vurdering av praksis, blir foretatt i forhold til søknadsalternativ.

Som tabellen viser har søkertallene på grunnlag av realkompetanse endret seg vesentlig de siste årene. Det er ikke kartlagt om dette er nasjonale trender, men det synes åpenbart at alle spesielle søkerkategorier viser samme trend ved HiST. Nedgangen kan skyldes mange faktorer som bedre kunnskap om generell studiekompetanse, økt satsning på formalkompetanseheving i samfunnet, endrede søkemønster og bedret informasjon og veiledning. Slike forhold vil det være naturlig å se på som en del av den nasjonale evalueringen. Opptakskomiteen ønsker at disse forholdene belyses nærmere i tiden som kommer.

Tabell 7 Realkompetansesøknader fordelt på studium

Studium	2006					2007					2008				
	Behandlet	IKKE realkomp.	IKKE tilbud	TILBUD	Sum realkomp.	Behandlet	IKKE realkomp.	IKKE tilbud	TILBUD	Sum realkomp.	Behandlet	IKKE realkomp.	IKKE tilbud	TILBUD	Sum realkomp.
Ingeniør - Bygg	8	8				9	9				6	6			
Ingeniør - Data	2	2				2	1	1		1	4	4			
Ingeniør - Elektro	5	5				4	4				4	4			
Ingeniør - Kjemi	3	3									3	3			
Ingeniør - Maskin	6	6				5	4		1	1	10	8		2	2
Ingeniør - Metallurgi	1	1				2	2				3	3			
Ingeniør - Transport	4	4				1	1				1	1			
Ingeniør - Elektro 2år	1	1				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingeniør - Maskin 2år	4	4				3	3				-	-	-	-	-
Teknisk bygningsvern	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	8		18	18
Informasjonsbehandling	7	6		1	1	5	5				5	5			
Matteknologi	5	4		1	1	3	2		1	1	2	2			
Drift og vedlikehold av EDB	3	2	1		1	3	3				5	5			
IT-støttet bedriftsutvikling	1	1				11	9	1	1	2	4	4			
Radiograf	18	16	2		2	14	14				12	11	1		1
Bioingeniør	7	7				4	4				9	9			
Sum AFT/AITeL/AMMT	75	70	3	2	5	66	61	2	3	5	94	73	1	20	21
Økonomi og adm.	17	15		2	2	20	18	1	1	2	4	4			
Sum TØH	17	15	0	2	2	20	18	1	1	2	4	4	0	0	0
Sykepleier	92	87	2	3	5	75	63	9	3	12	47	40	6	1	7
Vernepleier ¹⁾	47	45	2		2	47	40	4	3	7	36	31	4	1	5
Barnevernspedagog	50	48	1	1	2	53	45	7	1	8	42	35	6	1	7
Sosionom	59	56	2	1	3	56	48	7	1	8	31	28	3		3
Ergoterapeut	15	12	2	1	3	16	13	3		3	6	5	1		1
Fysioterapeut	15	13	2		2	10	9	1		1	8	7	1		1
Audiograf	10	10				16	15	1		1	4	4			
Sum AHS/ASP	288	271	11	6	17	273	233	32	8	40	174	150	21	3	24
Allmennlærer	12	12				9	9				5	5			
Allmennlærer - realfag	5	5				1	1								
Tegnspråk	4	4				6	5	1		1	1	1			
Tegnspråk og tolking	6	5	1		1	3	3				6	6			
Sum ALT	27	26	1	0	1	19	18	1	0	1	12	12	0	0	0
SUM HIST	407	382	15	10	25	378	330	36	12	48	284	239	22	23	45

¹⁾ Inkluderer ikke søkere til desentral vernepleie.

Historiske tall for 2006 og 2007 er korrigert i denne tabellen i forhold til tidligere opptaksrapporter da det har vist seg at datagrunnlaget tidligere har vært til dels ukorrekt.

7. Begrunnelser og klager

I etterkant av hovedopptaket mottar høgsolen normalt mange henvendelser fra søkere som har fått avslag på søknaden sin eller som mener de har fått feil poengsum beregnet. Formelle klager sendes, sammen med et saksframlegg fra opptakskontoret, til to ulike klagenemnder avhengig av hvilket vedtak som påklages. Klager fra realkompetansesøkere, og i noen tilfeller også søknader om dispensasjon, sendes høgsolens egen klagenemnd mens klager fra øvrige søkergrupper sendes Nasjonal klagenemnd i Oslo. Årsaken til at klager fra realkompetansesøkere sendes egen klagenemnd, er at det er lokale retningslinjer for opptak på grunnlag av realkompetanse og lokalt utøvd skjønn som normalt legges til grunn. Fra og med 2007 vedtok Kunnskapsdepartementet at også klager på dispensasjon fra kravet til generell studiekompetanse skal behandles i høgsolens egen klagenemnd i de tilfeller hvor klagen berører høgsolens skjønn i forhold til om søkeren har muligheter til å gjennomføre studiet med manglende opptaksgrunnlag.

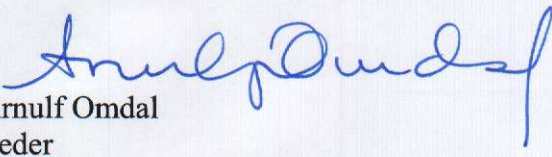
I år har lokal klagenemnd behandlet fem saker. Sakene er endelig avgjort, og i to av disse er klagen tatt til følge. I øvrige saker er høgsolens vedtak opprettholdt dog med enkelte merknader. Opptakskomiteen tar vedtak fra klagenemnda til etterretning og vil på bakgrunn av disse vurdere å justere praksis i henhold til vedtakene i de tilfeller det skulle være behov for det. Nasjonal klagenemnd har i 2008 hatt en sak til behandling i forhold til spesiell vurdering hvor høgsolen har fått medhold.

8. Veien videre

Erfaringer opptakskomiteen har gjort i årets opptak medfører behov for ytterligere evaluering av aktiviteten. Det har vist seg at elektronisk saksbehandling, både gjennom interne rutineendringer og gjennom nasjonale føringer, har effektivisert opptakene betydelig. Denne overgangen har heller ikke medført en økning i klager på manglende informasjon. Slik sett bør også flere områder av opptakene vurderes gjennomført helt eller delvis elektronisk. Høgsolen bør være pådriver for å videreutvikle elektroniske tjenester både nasjonalt og lokalt.

Opptakskomiteens erfaringer tilsier at det er riktig å vurdere om opptakskomiteens mandat bør revurderes spesielt med tanke på om komiteen i framtida skal behandle alle søknader om Spesiell vurdering. Det er viktig å merke seg at mange av de øvrige institusjonene i sektoren har lagt ned opptakskomiteen i sin helhet og lagt myndigheten til for eksempel rektorat. Søknader om spesiell vurdering og realkompetanse blir ved disse institusjonene i stor grad behandlet administrativt av opptakskontoret. Opptakskomiteen ber med bakgrunn i dette rektor fremme sak om endring av komiteens mandat.

Vedtatt av Opptakskomiteen 29. oktober 2008

Arnulf Omdal
Leder

Rune Hegge
Sekretær